

Prof. univ. dr./Cerc. Șt. I
Dan RÂPĂ-BUICLIU
Muzeul de Istorie Galați, Romania

Autorul propune o sinteză fundamentată pe o cercetare interdisciplinară privind scrierile biblice, teologico-patristice și de cult (Manuscrise și tipărituri), datând din perioada sec. al IV-lea – al XVI-lea, din patrimoniul cultural – istoric – literar – religios național, din perspectivă bibliografică și bibliologică.

Tema ia în discuție – argumentând prin text, planșe și un set de ilustrații – câteva aspecte:

a) apartenența la istoria culturii și literaturii naționale, respectiv la Bibliografia națională retrospectivă, a unei etape/faze latine (sec. IV-VI), ce include numele autorilor – scriitori străromâni creștini, cunoscuți în istoriografia națională și europeană ca „monahii sciți”/„dacoromani” – de expresie lingvistică latină, aparținând „Școlii literare de la Dunărea de Jos/Tomis” (Theotimus I, Niceta de Remesșiana, Joannes Cassianus, Dionysius „Exiguus-Areopagita”, Joannes Maxentius, Laurentius de Novae, Leontius de Bizanț, Valentinianus) ce-au activat în spiritul difuziunii creștinismului și al ecumenismului Bisericii Creștine – și lista lor de scrieri teologico-patristice (bazată pe o documentare bibliografică: de la manuscrise la ediții imprimare și studii de exegeză);

b) întocmirea unui catalog cumulativ referențial al manuscriselor și tipăriturilor plurilingve (în slavonă, latină, greacă, română, maghiară și română), cu conținut biblic, teologico-patristic și de cult (sec. XII – XVI) din țară și din străinătate, care susține ideea de patrimoniu cultural – literar – religios național – sursă de valorificare în plan științific, cultural, de istorie a Bisericii și literaturii naționale;

c) revizuirea, actualizarea și eficientizarea instrumentelor științifice de lucru, în speță **Bibliografia românească veche (B.R.V.)**, vol. I-IV (Ed. Socec, București, 1903-1944), monumentalul repertoriu cultural – istoric național, realizat sub auspiciile Academiei Române de către eminenții bibliologi și filologi Ioan Bianu, Nerva Hodoș și Dan Simonescu, continuat de volumele: **Contribuții la B.R.V.**, Târgoviște, 1973 [B.R.V., vol. V], autor: bibliografa Daniela Poenaru, și **Bibliografia românească veche. Addimenta (Addenda et Corrigenda)**, vol. I (1536-1830), Ed. Alma, Galați, 2000 [BRV, vol. VI], autor: istoricul și bibliologul Dan Râpă-Buicliu (în pregătire: [BRV, Addimenta, vol. II (1508-1688)]).

Argumentăm ideea de schimbare a datei de început a **Bibliografiei cărții românești vechi**, din anul 1508 (ce marchează momentul apariției primei cărți în tipar și pe teritoriul național: **Liturghier slavon**, M-rea Dealu – Târgoviște; 1508, tipograf: ieromonahul Macarie), pentru anul 1485, prin includerea în Bibliografie a autorilor: Johannes Cassianus/Ioan Cassian „Romanul”, Dionysius „Exiguus-Areopagita”, Pelbartus de Themeswar și a seriei imprimate a lucrărilor lor în perioada incunabulară și postincunabulară (1485-1508; 1509-1590).

Catalogul de tipărituri **B.R.V. Addenda**, sec. XVI, a fost completat cu scrierile autorilor: Filotei monahul „Cozianul”, Nicolaus Olahus, Petru Cerceț, alături de alte texte românești (bunăoară, specimenul lingvistic **Tatăl nostru – Oratio Dominica**), realizându-se, totodată, o **Corrigenda**, necesară în cazul tipăriturilor care n-au menționate în paginație elementele de localizare și datare ale imprimării, fapt ce-a constituit obiectul unor îndelungate investigații și studii filologice și istorice ce au oferit destule elemente de certitudine științifică.

Întregul nostru demers bibliografic și bibliologic se înscrie pe linia perfecționării și utilității instrumentelor științifice de lucru, dar și a promovării unei teme de istorie a culturii și literaturii naționale, de aprofundare a realităților cultural – istorice și religioase, tratate din perspectiva cunoașterii potențialului intelectual și umanist-creștin legat de „românitate”, în perioada evului mediu și de valorificarea științifică a patrimoniului cultural-istoric-literal-religios național (existent în țară și în străinătate), de largire a cadrului de investigație multi și interdisciplinară, în direcția recuperării și rescrierii unor capitole din istoria noastră, urmare a depășirii mentalului conservator, identificării de noi contribuții științifice și modele culturale și de integrarea acestora în circuitul universal de valori.